

Stenogrammid

XIV Riigikogu, II Istungjärk, täiskogu korraline istung

Neljapäev, 17.10.2019, 10:00

Toimetatud

10:00 Istungi rakendamine

1. 10:01 Maksukorralduse seaduse, kohtute seaduse ja vedelkütuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (29 SE) teine lugemine

10:00 Istungi rakendamine

10:00 Aseesimees Siim Kallas

Tere hommikust, auväärsed! Alustame Riigikogu täiskogu II istungjärgu 5. töönädala neljapäevast istungit. Olen valmis vastu võtma arupärimisi ja seaduseelnõusid, kui kellelgi on soovi neid üle anda. Aivar Kokk, palun!

10:00 Aivar Kokk

Hea juhataja! Head kolleegid! Rahanduskomisjon algatab Eesti Panga seaduse muutmise seaduse. Aitäh!

10:00 Aseesimees Siim Kallas

Suurepärane! Eelnõu vastu võetud ja läheb menetlusse, nii nagu ette nähtud. Rohkem arupärimisi ega eelnõusid üle anda ei ole. Niisiis, palun teeme kohaloleku kontrolli!

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreeris ennast 73 Riigikogu liiget, puudub 28.

1. 10:01 Maksukorralduse seaduse, kohtute seaduse ja vedelkütuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (29 SE) teine lugemine

10:01 Aseesimees Siim Kallas

Läheme päevakorra juurde. Äрге sumisege! Kuulake tähelepanelikult päevakorrapunkti pealkirja. See on Vabariigi Valitsuse algatatud maksukorralduse seaduse, kohtute seaduse ja vedelkütuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 29 teine lugemine. Ettekandja on rahanduskomisjoni aseesimees Maris Lauri. Palun!

10:02 Maris Lauri

Lugupeetud istungi juhataja! Head kolleegid! Ma teen väikese sissejuhatuse sellesse eelnõusse, kuna seda loeti esimest korda saalis 12. juunil. Nagu pealkirjast näha, muudetakse kolme seadust. Selle eelnõu põhiteema on, et võetakse üle Euroopa Liidu direktiiv, mis määratleb, kuidas lahendada liikmesriikide vahel sõlmitud tulu ja kapitali topeltmaksustamist kõrvaldavate välislepingute kohaldamisel tekkinud vaidlusi. Selle eelnõu käigus muudetakse peale maksukorralduse seaduse kohtute seadust, et võimaldada kohtunikel osaleda sõltumatu tunnustatud isikuna selliste vaidluste lahendamisel. Väikese kobarana täiendatakse ka rahvakohtuniku kandidaatide isikukoodide avaldamist. Teine lisateema, mida eelnõu käsitleb, puudutab Maksu- ja Tolliametile õiguse andmist avaldada maksusaladust sisaldavaid andmeid riigisiseste toetusprogrammide elluviijatele toetuste andmise tingimustele vastavuse ja sihipärase kasutamise kontrollimiseks, samuti Keskkonnaagentuurile spetsiifiliste vedelkütuse seaduse ja atmosfääriõhu kaitse nõuete täitmise kontrollimiseks.

Eelnõu menetlemisest. Muudatusettepanekuid tähtjaks, mis oli 27. juuni, Riigikogu liikmetelt ega fraktsioonidelt ei laekunud. Komisjon arutas eelnõu kolmel istungil: 17. ja 29. septembril ning 7. oktoobril. Konsensuslikult tegi rahanduskomisjon ühe muudatuse, täpsustades seaduse jõustumise aega, milleks seati 15. november. Põhjus, miks pandi konkreetne kuupäev, on see, et tuleb vastu võtta rakenduslikud eelnõud. Komisjon küsis arvamust mitmetelt organisatsioonidelt ja ühendustelt, sealjuures kohtutelt, kuid uusi ettepanekuid neilt ei laekunud.

Siiski oli komisjonil kaks suurt teemat, mida kolmel istungil arutleti. Ma teen nendest lühikese ülevaate. Esiteks, kohtute seaduse kohta küsis rahanduskomisjon arvamust põhiseaduskomisjonilt, see seadus on tavapäraselt põhiseaduskomisjoni pädevuses. Põhiseaduskomisjon arutas eelnõu 10. septembril ja põhimõttelist vastuseisu muudatustele ei olnud. Põhiseaduskomisjon küll leidis, et §-s 7 lõikes 6 esitatud muudatus on liialt üldistav, kuid ei pakkunud samas teist sõnastust välja. Siis järgnes diskussioon Justiitsministeeriumi, majandusministeeriumi, Rahandusministeeriumi ja kohtutega. Oli erinevaid sõnastusi, lõpuks aga otsustati, et kuna neil ei ole ühist pidepunkti, siis jäädakse algse sõnastuse juurde. Nimelt, kui kohtunik täidab oma ametiväliseid tööülesandeid, siis ta ei tohi teha selliseid töid, mis kahjustavad tema ametikohustuste täitmist või sõltumatust õigusemõistmisel. See vaidlus lahenes nii, et osutati kohtute seaduse §-le 2. Üks põhjus, miks jäadi eelnõu kehtiva sõnastuse juurde, oli see, et vaidluse lahendamine nõuaks ilmselgelt rohkem aega, kuid direktiivi ülevõtmise tähtaeg on juba möödunud, see oli 30. juunil. Nii et kui need diskussioonid jõuavad otsuseni, eks me siis peame Riigikogus tegema vajalikud muudatused kunagi hiljem.

Teine teema tõusetus sellest, et Eesti Advokatuur tegi pöördumise maksukorralduse seaduse selle osa kohta, mis puudutab maksusaladust. Advokatuur leidis, et maksusaladuse avaldamist võimaldavad sätted on nii eelnõus kui ka kehtivas seaduses liialt abstraktsed ja avarad. Niisiis arutletigi seda teemat väga põhjalikult. 17. septembril olid kohal advokatuuri esindajad ning majandusministeeriumi, Rahandusministeeriumi ja tolliameti esindajad. 23. septembri istungil tegeldi väga põhjalikult maksusaladuse kaitse teemaga. Selle käigus siis Maksu- ja Tolliameti esindajad selgitasid, kuidas on korraldatud maksusaladuse kaitse alane töö, kuidas antakse ligipääse andmetele ja kuidas seda kõike kontrollitakse-auditeeritakse. Nende diskussioonide tulemusena leidis rahanduskomisjon, et maksukorralduse seaduse § 29, mis sisaldab maksusaladuse avaldamise erisusi umbes 60 juhul, vajab tulevikus tervikuna ülevaatamist ja ühtlustamist, sealjuures on väga erinevaid sätteid, mispärast tuleks sellega tegeleda. Võib-olla mõnda asja, mis on Maksu- ja Tolliametil pandud maksusaladuse tõttu salastamise kaitse alla, teistes andmekogudes ei ole, näiteks aadressiandmed. Teise aspektina leidis komisjon, et Maksu- ja Tolliameti maksusaladuse kaitse alane töö väärrib tunnustust ning ei ole vajadust seda küsimust eelnõus edaspidi muuta ega täiendada.

Otsused, mis langetati 7. oktoobri istungil, olid järgmised. Esiteks, võtta eelnõu täiskogu päevakorda 16. oktoobriks. Riigikogu juhatus otsustas teha eelnõu teise lugemise täna, 17. oktoobril. Kui teine lugemine lõpetatakse, siis on ettepanek võtta eelnõu kolmandaks lugemiseks päevakorda 23. oktoobriks. Ja 8. oktoobril otsustati vahetada ettekandjat, nii et nüüd olen siin Riina Sikkuti asemel mina. Kõik. Täna!

10:09 Aseesimees Siim Kallas

Aitäh, lugupeetud ettekandja! Riigikogu liikmetel on võimalik esitada ettekandjale kuni kaks küsimust, nii et olge lahked. Aga ma ei näe ühtegi küsimust. Nüüd on võimalik sel teemal avada läbirääkimised. Eelnõu ise on 14 lehekülge peenikest teksti. Kas keegi soovib läbirääkimistel osaleda? Läbirääkimised on avatud kõigile, igaüks saab esineda enda nimel ning lisaks fraktsiooni nimel ja komisjoni nimel, nii et võimalus kõnelda on ulatuslik. Aga ma ei näe ühtegi soovi läbirääkimistel osaleda. Järelikult lõpetan läbirääkimised või õigemini ei ava läbirääkimisi.

Nüüd on meie ülesanne vaadata läbi muudatusettepanekud. On esitatud üks muudatusettepanek, selle on teinud rahanduskomisjon ise ja juhtivkomisjon, mõistagi, on arvestanud seda täielikult. Oleme ka muudatusettepanekud läbi vaadanud. Eelnõu 29 teine lugemine on lõpetatud ja istung on lõppenud.

Istungi lõpp kell 10.11.